

ODBOROVÝ SVAZ STÁTNÍCH ORGÁNŮ A ORGANIZACÍ

Senovážné náměstí 23, 110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 222 241; Fax.: + 420 224 142 273
E-mail: statorg@cmkos.cz, <http://statorg.cmkos.cz>

Stanovisko k návrhu zákona o právních poměrech a vzdělávání zaměstnanců ve veřejné správě (zákon o úřednících)

Obecně k návrhu zákona:

Odborový svaz státních orgánů a organizací (dále jen „OS SOO“) **zásadně nesouhlasí s předloženým návrhem zákona** o právních poměrech a vzdělávání zaměstnanců ve veřejné správě (zákon o úřednících). Zásadní výhrady se vztahují především ke koncepční nejasnosti návrhu zákona, k jeho věcnému obsahu, k nejasnosti textu v některých částech návrhu zákona, k neprovázanosti některých ustanovení a k jeho významné nevyváženosti. Ze zásadních důvodů, z nichž některé uvádíme níže, proto předložený návrh zákona odmítáme. **Tato připomínka je zásadní.**

Za zásadní vadu návrhu zákona pokládáme rovněž absenci návrhů prováděcích předpisů, na něž návrh zákona odkazuje, a především absenci návrhu zákona, jímž se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o úřednících. Bez návrhu prováděcích předpisů a zejména bez současně předloženého návrhu tzv. změnového zákona nelze návrh zákona odpovědně posoudit. Již z tohoto důvodu požadujeme stažení návrhu zákona. **Tato připomínka je zásadní.**

Předkladatel v důvodové zprávě tvrdí, že „zákon zajistí vyšší profesionalitu výkonu veřejné správy, sníží dosavadní vysokou fluktuaci úředníků a přinese zřetelné vymezení politického vlivu tím, že jasně rozlišuje úřednické a politicky obsazované pracovní pozice“. Z vlastního návrhu zákona však nevyplývá oprávněnost tohoto tvrzení. Lze důvodně předpokládat, že zákon nezajistí vyšší profesionalitu výkonu veřejné správy, neboť navrhovaný způsob a rozsah vzdělávání je již nyní plně funkční v případě úředníků územních samosprávných celků a územní státní správy a z větší části také u zaměstnanců ústředních orgánů státní správy. Ani z jiných ustanovení návrhu zákona nevyplývá opodstatněnost uvedeného názoru. **Tato připomínka je zásadní.**

Návrh zákona nezvyšuje (v případě úředníků územních samosprávných celků), případně jen mírně zvyšuje (v případě úředníků ústředních orgánů státní správy), dosavadní právní ochranu úředníků veřejné správy.

Navrhovaná právní úprava nejen, že nepřinese snížení vysoké fluktuace úředníků, neboť nevytváří k tomu dostatečné podmínky, např. v oblasti odměňování, v míře kompenzací zvýšených povinností a omezení, v jistotě a stabilitě pracovního místa včetně vyšší právní ochrany a zvláště v nedostatečné depolitizaci, především v oblasti ústřední státní správy.

Odlišení úřednické a politicky obsazované funkce ve státní správě bez jednoznačného zákonného definování vzájemných vazeb, např. mezi státním tajemníkem a ministrem, definování pozice náměstka ministra na straně jedné, a bez stanovení odpovídající míry ochrany úřednických pozic (počínaje státním tajemníkem) před politickými vlivy na straně druhé, nelze pokládat za depolitizaci veřejné správy. Vzhledem k tomu, že není řešena odpovídajícím způsobem depolitizace státní správy, nelze hovořit ani o transparentní odpolitizaci výkonu veřejné správy. **Tato připomínka je zásadní.**

Návrh zákona nepřispívá k boji proti korupci, jak předpokládá Strategie vlády v boji proti korupci na období let 2011 a 2012. Některá navrhovaná řešení mají spíše prokorupční charakter nebo jsou z tohoto hlediska korupčně riziková (např. nedostatečná depolitizace, kategorizace zaměstnanců, ponechání možnosti smluvních platů).

Návrh zákona je rovněž v rozporu s materiálem Rady EU „Doporučení Rady EU k Národnímu programu reforem České republiky na rok 2012 a stanovisko Rady ke konvergenčnímu programu České republiky na období 2012–2015“, z jehož jednoho z doporučení vyplývá dlouhodobá podpora urychleného přijetí a vstup v plnou účinnost služebního zákona. Je zjevné, že předložený návrh zákona ve své věcné podobě doporučení Rady EU nesplňuje, respektive nerespektuje, což bude mít řadu negativních dopadů pro ČR, a to především na celkové využívání fondů EU v novém programovém období 2014 – 2020 Českou republikou. **Tato připomínka je zásadní.**

Zásadně nelze souhlasit s tvrzením předkladatele, že navrhovaný zákon „je naplněním čl. 79 odst. 2 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky. Článek 79 odstavec 2 zní „Právní poměry státních zaměstnanců v ministerstvech a jiných správních úřadech“ upravuje zákon. Ústava v čl. 79 odst. 2 hovoří o tom, že právní poměry státních zaměstnanců v ministerstvech a jiných správních úřadech upravuje zákon. Nehovoří o právní úpravě úředníků územních samosprávných celků, ani o tom, že právní úprava má být shodná, jedna či dvě. Nelze tedy hovořit, že navrhovaný zákon je naplněním čl. 79 odst. 2 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky. Jedná se o účelové tvrzení. Skutečným naplněním čl. 79 odst. 2 je stávající zákon č. 218/2002 Sb., služební zákon. **Tato připomínka je zásadní.**

Odmítáme nepravdivou a tudíž účelovou argumentaci předkladatele, který si nepřijatelným způsobem upravil citaci z Programového prohlášení vlády. Programové prohlášení vlády se vůbec nezmiňuje o zaměstnancích veřejné správy. Naopak tvrdí, že „Vláda předloží návrh jednotné právní úpravy práv a povinností úředníků veřejné správy, ve které bude jednoznačně určena hranice mezi politickými a úřednickými místy a zajištěno odpolitizování, profesionalizace a stabilizace veřejné správy“. Podmínky stanovené v Programovém prohlášení vlády však předložený návrh zákona nesplňuje. V této souvislosti odkazujeme na naši argumentaci uvedenou výše. Obdobně nepravdivé tvrzení je také tvrzení, že návrh zákona je naplněním Strategie vlády v boji proti korupci na období let 2011 a 2012. Jak jsme již uvedli výše je návrh zákona naopak v rozporu s uvedenou Strategií vlády. **Tato připomínka je zásadní.**

Nelze souhlasit s velmi extenzivním rozsahem Institucionální působnosti, které je nad rámec rozhodnutí vlády navíc ještě rozšířena také na zaměstnance bezpečnostních sborů.

Argumentace předkladatele, že „speciální působnost zákona na zaměstnance veřejné správy zařazené v organizačních složkách státu, bezpečnostních sborech a úřadech územních samosprávných celků se navrhuje proto, že stálou hlavní činností těchto zaměstnanců je výkon správních činností, tedy plnění úkolů v oblasti státní správy nebo samosprávy územního samosprávného celku. Důvodem je, že tito zaměstnanci přímo ovlivňují kvalitu výkonu veřejné správy“ není, v případě zaměstnanců Policie ČR a Vězeňské služby ČR, pravdivá, neboť není pravdivé tvrzení, že stálou hlavní činností těchto zaměstnanců je výkon správních činností. V případě obou uvedených skupin zaměstnanců přichází v úvahu výkon správních činností jen ve velmi omezeném až zanedbatelném rozsahu, jak vyplývá z příslušných zákonů. Totéž ostatně platí i o zaměstnancích Hasičského záchranného sboru a Celní správy ČR. **Tato připomínka je zásadní.**

Trváme na tom, aby se institucionální působnost zákona v případě státní správy vztahovala analogicky jako v zákoně č. 218/2002 Sb., služební zákon, pouze na organizační složky státu, které jsou ze zákona správním orgánem či správním úřadem, a v případě územní samosprávy, aby byl zachován stávající stav daný zákonem č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků. **Tato připomínka je zásadní.**

Zásadně nesouhlasíme s navrženou osobní působností zákona a s navrženou kategorizací zaměstnanců. Je důkazem koncepční nejasnosti podstaty a smyslu právní úpravy. **Tato připomínka je zásadní.**

Nevidíme žádný věcný důvod, proč by předložená právní úprava měla odlišně definovat pozici úředníka a zaměstnance veřejné správy, neboť z logiky věci (charakteru jimi vykonávaných činností) je nezbytné obě skupiny zaměstnanců pokládat za úředníky. Markantní je to například v případě zaměstnanců připravujících veškeré nezbytné podklady pro správní rozhodnutí včetně návrhu znění. **Tato připomínka je zásadní.**

Totéž se týká také zaměstnanců zařazených v bezpečnostních sborech, z nichž většina zajišťuje podmínky pro výkon činnosti bezpečnostního sboru nebo přímo plní činnosti stanovené zákonem pro příslušný bezpečnostní sbor, které nemají charakter správních činností, a přitom se nejedná o práce obslužného nebo manuálního charakteru. Jedná se zejména o zaměstnance Policie ČR a Vězeňské služby ČR.

Předkladatel ani v důvodové zprávě a ani ve zprávě RIA neuvádí věcné důvody, které ho vedly k navržené diferenciaci (kategorizaci) mezi úředníky a zaměstnanci veřejné správy. Navíc návrh zákona ponechává rozhodování o zařazení do kategorie úředník a zaměstnanec veřejné správy na příslušné organizační složce, což zakládá značnou míru subjektivnosti, která ve svých důsledcích může vést k neopodstatněné rozdílnosti v provedené kategorizaci mezi jednotlivými úřady. I z tohoto důvodu navrhovaná kategorizace postrádá smysl a je spíše korupčním rizikem. **Tato připomínka je zásadní.**

V případě úředníků samosprávných celků trváme na zachování stávajícího rozsahu osobní působnosti v zákoně o úřednících územních samosprávných celků a v případě úředníků státní správy trváme na zachování rozsahu osobní působnosti, který byl použit v zákoně o státní službě. **Tato připomínka je zásadní.**

Tvrzení, že mezi úředníky a zaměstnanci veřejné správy jsou systémově nastaveny rozdíly jak v rozsahu práv a povinností, odměňování, kompenzacích zvýšených požadavků, tak v rozsahu právní ochrany, je v rozporu s vlastním návrhem zákona především v rozsahu práv a povinností a v odměňování.

Z návrhu zákona naopak vyplývá, že zaměstnanci veřejné správy a úředníci budou mít v podstatě stejné povinnosti. Odlišnost spočívající v případě úředníků v tom, že musí nahlásit obvinění z přestupku a výsledek řízení, nelze pokládat za tak závažný rozdíl v rozsahu povinností a omezení, aby například zdůvodňoval větší míru kompenzace za zákonem stanovená omezení. Navíc se jedná pouze o informační povinnost. Tuto informační povinnost by měli mít také zaměstnanci veřejné správy, neboť úprava spolehlivosti se týká obou kategorií zaměstnanců.

Autor návrhu zákona nebere vůbec v úvahu, že zaměstnanci zařazení v organizačních složkách státu, které jsou ze zákona správním úřadem nebo orgánem státní správy, mají stanoveny specifické povinnosti a omezení ve speciálních zákonech. To se týká také zaměstnanců bezpečnostních sborů, kteří navíc podléhají pod působnost Generální inspekce bezpečnostních sborů (GIBS). **Tato připomínka je zásadní.**

Rozpor mezi zněním závěrečné zprávy a návrhem zákona je zřejmý také v případě odměňování. Podle závěrečné zprávy bude odměňování úředníků odlišné od zaměstnanců veřejné správy. Návrh zákona však naopak předpokládá zachování stávajícího nařízení vlády. **Tato připomínka je zásadní.**

Zásadně nelze souhlasit s tvrzením RIA, že nároky na státní rozpočet přijetím předloženého návrhu zákona nevzniknou. Zejména v oblasti vzdělávání, pokud by bylo přijato navržené řešení, dojde ke značnému navýšení rozpočtových výdajů, neboť takto extenzivně koncipované, extrémně centralizované vzdělávání, si zvýšené náklady jednoznačně vyžádá. **Tato připomínka je zásadní.**

Vzhledem ke všem uvedeným i dalším výhradám odmítáme závěrečnou zprávu (RIA). **Tato připomínka je zásadní.**

Jak vyplývá z předchozího textu, považuje OS SOO všechny uvedené připomínky za zásadní a žádá předkladatele o jejich řádné vyrovnaní.

K jednotlivým ustanovením návrhu zákona:

K § 2 odst. 1

Požadujeme jednoznačně vymežit postavení náměstka ministra. V ustanovení odstavce 1 se předpokládá, že náměstek ministra má postavení vedoucího úředníka, aniž by zákon definoval jeho pozici, tedy zda a které zaměstnance řídí, a jaký je jeho vztah ke státnímu tajemníkovi. Z definice státního tajemníka pouze vyplývá, že řídí a ukládá úkoly podřízeným vedoucím úředníkům a zaměstnancům. **Tato připomínka je zásadní.**

K § 2 odst. 4

Žádáme vypuštění odst. 4.

Nesouhlasíme, aby pro účely navrhované úpravy zákona byl používán termín „vrchnostenská správa“, případně „vrchnostenské činnosti“. Trváme na tom, aby byl pojem „vrchnostenská správa“ nahrazen formulací „správní rozhodování“. **Tato připomínka je zásadní.**

K § 3 odst. 1

Požadujeme vypustit písmeno a) a písmeno d) a text příslušně upravit.

Trváme na tom, aby kategorie „zaměstnanci veřejné správy“ a s tím související kategorie „vedoucí zaměstnanců veřejné správy“, byly zrušeny. Důvody uvádíme v obecné části stanoviska. V souvislosti s kategorizací, s níž nesouhlasíme, se zavádí pojem zaměstnanec veřejné správy. V této souvislosti vzniká problém označení zaměstnanců vykonávajících obslužné a manuální činnosti, na které se bude vztahovat zákoník práce. **Tato připomínka je zásadní.**

K § 3 odst. 3

Požadujeme vypustit. Ostatní odstavce přečíslovat (viz též náš návrh výše, z něhož tento požadavek logicky vyplývá). Odkazujeme také na naše připomínky v obecné části tohoto stanoviska. **Tato připomínka je zásadní.**

K § 3 odst. 4

Požadujeme text doplnit „o přípravu a tvorbu podkladů a návrhů správních rozhodnutí“. Ze znění návrhu § 3 odst. 3 a odst. 4 nevyplývá, zda zaměstnanci připravující podklady a návrhy rozhodnutí jsou úředníky nebo zaměstnanci veřejné správy. Text znění je nejasný, což nelze akceptovat. **Tato připomínka je zásadní.**

K § 3 odst. 5

Nesouhlasíme s označením skupiny zaměstnanců, vykonávající činnosti výhradně pro člena vlády nebo uvolněné členy zastupitelstva, za klíčové zaměstnance. Použití pojmu „klíčový“ je zavádějící, neboť za klíčové zaměstnance se běžně považují zaměstnanci vykonávající nejzávažnější odborné činnosti případně vrcholné řídicí činnosti. **Tato připomínka je doporučující.**

K § 3 odst. 6

Požadujeme odst. 6 vypustit, ostatní odstavce přečíslovat. Zdůvodnění viz výše. **Tato připomínka je zásadní.**

K § 3 odst. 9

Stávající znění textu doplnit o větu: „Úkoly státnímu tajemníkovi ukládá ministr a v případě Úřadu vlády vedoucí Úřadu vlády“. Zákon musí upravit také vztah státního tajemníka, jako nejvýše postaveného vedoucího úředníka, k ministroví.

V této souvislosti požadujeme úpravu postavení náměstka, z níž musí být jednoznačně patrný vztah jak k ministroví, tak ke státnímu tajemníkovi i k ostatním zaměstnancům. **Tato připomínka je zásadní.**

K § 4

Požadujeme ustanovení vypustit a následující ustanovení přečíslovat. Vzhledem k tomu, že nesouhlasíme s kategorizací zaměstnanců, nesouhlasíme proto ani s navrženou úpravou (viz též obecná část tohoto stanoviska). **Tato připomínka je zásadní.**

K § 5 a k § 6

Ustanovení požadujeme upravit takovým způsobem, aby bylo naprosto nezpochybnitelné, že podmínky bezúhonnosti a spolehlivosti se vztahují na obě kategorie zaměstnanců. Vzhledem k tomu, že se jedná o podmínky vzniku a trvání pracovního poměru, měla by být tato úprava provedena samostatným ustanovením zákona, jak tomu je v případě jiných zákonných úprav.

Nelze rovněž souhlasit s navrženou příliš nízkou minimální věkovou hranicí u vedoucích úředníků 21 let, neboť v navrhovaném věku příslušný úředník nebude ani splňovat další požadavky nezbytné pro výkon funkce, především kvalifikační a délky praxe. Takovou úpravu je proto nutné pokládat za čistě formální. Přitom u vedoucích zaměstnanců veřejné správy tato podmínka není uvedena vůbec, ačkoliv i zde by úprava byla namístě. Z uvedeného je zřejmé, že navrhovaná úprava není dostatečně promyšlena a vyžaduje úpravu, na níž trváme. **Uvedené připomínky jsou zásadní.**

K § 7 odst. 1

Zásadně nesouhlasíme se stanovením velmi nízké minimální věkové hranice pro jmenování do funkce státního tajemníka nebo vedoucího úřadu územního samosprávného celku i se stanovením velmi nízké doby předchozí praxe. Stanovení minimální věkové hranice ve výši 25 let je, s ohledem na nemožnost splnění dalších závazných podmínek ze strany adepta na funkci, čistě formální. Vzhledem k významu uvedených funkcí je zapotřebí, aby ji vykonávaly fyzické osoby osobnostně způsobilé (i z hlediska věku) a odborně zdatné a zkušené. **Tato připomínka je zásadní.**

K § 22 odst. 2

Prodloužení zkušební doby na 6 měsíců i pro všechny zaměstnance veřejné správy není ničím opodstatněné. Trváme proto na zachování stávajícího režimu podle zákoníku práce, tj. 3 měsíce. (Jedná se o soukromoprávní úpravu pracovně právních vztahů!). Prodloužení zkušební doby u vedoucích úředníků a vedoucích zaměstnanců až na 9 měsíců je významně vyšší, než předpokládá u této kategorie zákoník práce. Vzhledem k tomu, že se jedná o soukromoprávní úpravu, trváme na maximálně 6 měsících. Znění ustanovení odst. 2 neřeší prodloužení zkušební doby o dobu nemoci (analogicky, jak je tomu v zákoníku práce). Není proto zřejmé, zda se v tomto případě bude postupovat podle zákoníku práce či jinak. Znění požadujeme upravit. **Tato připomínka je zásadní.**

K § 26

Trváme na tom, aby v návrhu zákona byla upravena také výpověď zaměstnance veřejné správy a vedoucího zaměstnance veřejné správy. Jednotná úprava pro uvedené skupiny a úředníky je logická, neboť se jedná o zaměstnance se stejnými povinnostmi i omezeními a dalšími podmínkami pro výkon činnosti. **Tato připomínka je zásadní.**

K § 26 odst. 2

Trváme na převzetí úpravy ze zákoníku práce v případě porušení povinnosti v době dočasné pracovní neschopnosti dodržovat stanovený režim dočasně práce neschopného pojištěnce. **Tato připomínka je zásadní.**

K § 27

Ustanovení upravuje pouze pracovní pohotovost úředníka. Pracovní pohotovost v uvedených situacích je často nezbytné nařít také zaměstnancům zajišťujícím některé podpůrné činnosti (takové situace nastaly například v případě povodní). V případě zaměstnanců Policie ČR mají tito zaměstnanci zákonem o Policii ČR nařízenou povinnost zajistit nezbytné podpůrné činnosti pro příslušníky Policie ČR i mimo jejich pracovní dobu. Ve smyslu výše uvedeného požadujeme přepracování textu. **Tato připomínka je zásadní.**

K § 28

Vzhledem k tomu, že se podle předkladatele jedná o kompenzaci, požadujeme, aby se prodloužení dovolené vztahovalo na všechny zaměstnance, nikoliv pouze na úředníky. A to z důvodů, že rozsah povinností a omezení je v podstatě shodný (viz též obecná část stanoviska). **Tato připomínka je zásadní.**

K § 29 odst. 4

Nesouhlasíme s navrženým ustanovením, které pro účely dalšího odstupného pro úředníky a zaměstnance ve veřejné správě zohledňuje pouze nepřetržitou dobu trvání pracovního poměru u zaměstnavatele, který se zaměstnancem rozváže pracovní poměr. Předkladatel tím redukuje možnost poskytování dalšího odstupného, což je zejména v případě delimitací zaměstnanců značně kontroverzní. Navrhovaná úprava postihne negativně především zaměstnance územních samosprávných celků, kteří přecházejí do organizačních složek státu v důsledku přesunu agend a s tím související delimitace. Požadujeme, aby byla v zápočtu odpracované doby zachována úprava, která je obsažena v zákonu o úřednících samosprávných celků. **Tato připomínka je zásadní.**

K § 30 a 31

Doporučujeme znění § 30 a § 31 sloučit do jednoho ustanovení s tím, že informační povinnost uvedená v § 31, písmenu b) bude vztažena také na zaměstnance veřejné správy. Sloučení povede k větší přehlednosti. Požadavek na vztažení informační povinnosti také na zaměstnance je logický, neboť se na obě kategorie vztahuje shodná úprava spolehlivosti. Odkazujeme také na argumentaci uvedenou v obecné části stanoviska. **Tato připomínka je zásadní.**

K § 32

V předloženém návrhu se neuvažuje s hodnocením vedoucích zaměstnanců, aniž by to bylo racionálně zdůvodněno. Doporučujeme proto doplnit znění odst. 1 o stanovení povinnosti pracovního hodnocení i pro tuto kategorii zaměstnanců. V části týkající se rozsahu povinného hodnocení nejsou uvedena kritéria s obsahově srozumitelným významem, která by zamezila rozdílnému pojetí pracovního hodnocení v jednotlivých úradech (kritéria jako „zachování věrnosti zaměstnavateli, posilování důvěryhodnosti veřejné správy“ atp., nevypovídají nic o rozsahu, kvalitě

a profesionalitě pracovního výkonu zaměstnance). Dále postrádáme vazbu pracovního hodnocení na úpravu výše osobního příplatku. **Tyto připomínky jsou zásadní.**

K § 33

Požadujeme vypuštění odst. 2. Má-li zákon obsahovat účinná opatření v boji proti korupci, pak nelze připustit existenci možnosti uplatnění smluvních platů, jejichž použití obsahuje vysokou míru korupčního rizika a popírá zásadu rovnosti odměňování za práci stejné hodnoty. **Tato připomínka je zásadní.**

V souvislosti s ponecháním úrovně platových tarifů na stávající nízké úrovni pokládáme za nutné upozornit na následující problém. Původní způsob odměňování platný od roku 1992 do roku 2011 vzal v úvahu, že samostatná zvýšená stupnice platových tarifů má především kompenzační charakter, který zohledňuje zvýšené povinnosti a omezení uložené zaměstnancům zařazeným v organizacích taxativně vymezených v § 303 zákoníku práce a v dalších právních předpisech, např. v zákoně č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků, v zákoně o Policii ČR a dalších.

Na základě politických rozhodnutí však postupně došlo ke schválení dalších samostatných stupnic platových tarifů (pro zdravotnické pracovníky, pedagogické pracovníky a v loňském roce pro lékaře), čímž došlo k negaci kompenzačního charakteru tarifní stupnice, podle které jsou v současné době odměňováni zaměstnanci veřejné správy. Dnes je tato stupnice druhou nejnižší z hlediska výše platových tarifů.

Do nerovného postavení v systému odměňování se tak paradoxně dostali ti zaměstnanci, jimž právní předpisy ukládají větší rozsah povinností a omezení. Z tohoto hlediska je proto nutné pokládat tuto situaci vůči uvedeným zaměstnancům za diskriminační a upozorňujeme, že se může stát předmětem ústavní stížnosti. Problém se ještě prohloubil změnou systému odměňování platnou od 1.1.2011. Je zřejmé, že stát fakticky rezignoval na nutnost kompenzace zvýšených povinností a omezení vůči dotčeným zaměstnancům, což je pro odborový svaz jako zástupce těchto zaměstnanců nepřijatelné.

Požadujeme proto, aby se současně s připravovanou právní úpravou zákona o úřednících řešilo zvýšení příslušné platové stupnice tak, aby úroveň platových tarifů měla také kompenzační charakter. Tato připomínka je zásadní.

K § 35

Požadujeme, aby úprava organizace a systemizace zaměstnanců byla vztažena pouze na zaměstnance státní správy a nikoliv na územní samosprávu. Stát nemůže územním samosprávným celkům nařizovat povinnost systemizace, neboť o počtech zaměstnanců včetně jejich financování a organizačním členění rozhoduje příslušné zastupitelstvo. **Tato připomínka je zásadní.**

K části druhé – Vzdělávání ve veřejné správě

Obecně k návrhu:

Oblasti vzdělávání úředníků veřejné správy je věnován příliš velký prostor, a to především na úkor právní úpravy právního postavení úředníků a zaměstnanců veřejné správy. Z tohoto hlediska pokládáme návrh zákona za nevyvážený.

Návrh vzdělávání ve veřejné správě zavádí monopolní postavení Institutu pro veřejnou správu při ověřování odborné způsobilosti úředníků a zaměstnanců veřejné správy. Takové postavení Institutu totiž neumožní odpovědným vedoucím zaměstnancům za personální oblast, a tedy i za oblast vzdělávání, zvolit si vzdělávací instituci podle svého uvážení a hlavně s ohledem na

skutečné potřeby úřadu. To, že při existenci určité, byť značně omezené plurality poskytovatelů vzdělávání, není současně zajištěna i pluralita ověřování odborné úřednické způsobilosti úřednickou zkouškou, kterou bude možné složit pouze u Institutu pro veřejnou správu Praha, lze považovat za velmi sporné řešení.

Nepokládáme rovněž za účelný a efektivní jednotný systém vzdělávání úředníků veřejné správy, především z hlediska obsahu a rozsahu vzdělávání. Avizovaná prostupnost mezi státní správou a samosprávou nebude tímto řešením efektivně zajištěna. Prosazované sjednocení obsahu vzdělávání pro úředníky veřejné správy vyvolává dojem záměrného vytvoření argumentace pro vybudování jednoho vzdělávacího institutu.

Podle našeho názoru je nepřipustné, aby takto zákonem zřízená příspěvková organizace měla mít tak široké spektrum činností v oblasti vzdělávání. Požadujeme, aby Institut pro veřejnou správu Praha pro pokrytí oblasti vzdělávání, byl zřízen jakožto organizační složka státu, která bude resortní organizací podřízenou Ministerstvu vnitra. Zásadně nesouhlasíme s tím, aby ředitele takto monopolizované instituce jmenoval ministr vnitra. Ředitel by měl být jmenován, na základě výběrového řízení, vládou na návrh ministra vnitra.

Požadujeme, aby resortní vzdělávání zůstalo plně v gesci jednotlivých resortů bez povinnosti v návrhu požadované akreditace.

Trváme na vyčíslení skutečných nákladů spojených se vzděláváním (viz též naše argumentace v obecné části stanoviska). Upozorňujeme, že návrh nelze zcela posoudit bez posouzení návrhů prováděcích předpisů, na které návrh odkazuje, ale předkladatel je současně s návrhem nepředložil.

Všechny uvedené připomínky považujeme za zásadní.

Z výše uvedených zásadních důvodů a s přihlédnutím ke stanovisku z roku 2008 a 2011 OS SOO odmítá předložený návrh zákona jako celek.

Velmi nízká úroveň a problematičnost předloženého návrhu zákona především v částech řešících právní postavení zaměstnanců stanovených organizačních složek státu a územních samosprávných celků vyžaduje zahájit diskusi napříč jednotlivými připomínkovými místy, obdobně jako tomu bylo v roce 2008. Tato diskuse musí být spojená s podrobnou analýzou stávajícího stavu, jasně popsanych kladů a záporů stávajících právních úprav. Měla by vést k definitivnímu řešení právního postavení úředníků státní správy a úředníků územních samosprávných celků, které bude odpovídat společenské potřebě, ekonomickým možnostem a standardu běžném v členských zemích Evropské Unie.

V Praze dne 17.9.2012.

Ing. Jan Rovenský, v. r.
předseda odborového svazu